

Wymogi higieniczno-sanitarne dla placówek oświatowo-wychowawczych

Zapewnienie sprzyjającego zdrowiu środowiska nauczania wymaga wysiłku wszystkich osób związanych z funkcjonowaniem szkoły, świadomości istnienia zagrożeń oraz znajomości poszczególnych szkodliwości. O stworzeniu bezpiecznych i higienicznych warunków należy pamiętać już w momencie projektowania obiektu, następnie w okresie jego budowania i urządzania a potem w trakcie eksploatacji.

Najważniejsze akty prawne:

1. Ustawa z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 1261).
2. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 1422).
3. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 1943 z późn. zm). Od dnia 01 września 2017 r. obowiązuje ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r., poz. 59, z późn. zm.)
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 r., Nr 6. poz 69 z późn. zm.).
5. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2003 r. Nr 169 poz. 1650 z późn. zm.).

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świdnicy współdziała we wszystkich etapach przygotowania szkół do prowadzenia prawidłowego toku nauczania dzieci i młodzieży, służąc radą i pomocą.

Budynek szkoły i urządzenia z nim związane powinny być zaprojektowane i wykonane tak, aby nie stwarzały zagrożeń dla przebywających w nim osób. We wszystkich pomieszczeniach powinna być zapewniona wentylacja grawitacyjna, a wietrzenie pomieszczeń do nauki powinno odbywać się na każdej przerwie i dowolnie w czasie lekcji w zależności od warunków atmosferycznych. Budynek szkolny powinien być wyposażony w instalacje (urządzenia) do ogrzewania pomieszczeń w okresie obniżonych temperatur, umożliwiające utrzymanie temperatury powietrza wewnętrznego odpowiedniej do ich przeznaczenia (18 st. C) oraz odpowiednią wentylację nawiewno – wywiewną.

Odpowiednio do potrzeb wynikających z przeznaczenia, budynek powinien być wyposażony w wewnętrzną instalację elektryczną oraz w instalację chroniącą od wyładowań atmosferycznych. Bardzo istotna jest powierzchnia pomieszczeń i wysokość, wskaźnik powierzchni w pomieszczeniu do nauki powinien wynosić 2,5 m²/ ucznia, wysokość pomieszczeń powinna wynosić 3 m. W każdej sali musi być zachowana przestrzeń między ławkami w celu prawidłowej, bezpiecznej komunikacji. Ilość ławek i krzeseł powinna być dostosowana do ilości i wzrostu uczniów.

Bardzo ważne jest prawidłowe oświetlenie sal lekcyjnych zarówno światłem sztucznym jak i naturalnym. Przy niewłaściwym oświetleniu widzi się gorzej i szybciej dochodzi do zmęczenia, mogą wystąpić bóle oczu i głowy. Obecnie dąży się do montowania w szkołach światła fluorescencyjnego, a odpowiednie natężenia oświetlenia przy czytaniu wynosi co najmniej 300 LUX. Ogromną wagę przypisuje się oświetleniu naturalnemu. Ławki należy ustawiać w taki sposób, by zapewnione było lewostronne oświetlenie naturalne. Okna należy wyposażyć w żaluzje lub zasłony, by była możliwość ochrony przed bezpośrednio wpadającym światłem słonecznym (z powodu zagrożenia powstania zbyt dużego, niepożądanego dla oczu kontrastu), szczególnie dotyczy to sal komputerowych. Bardzo istotne jest ustawienie ławek szkolnych i zachowanie odstępu w odległości 2,2 m od tablicy.

W budynku szkoły należy zapewnić ogólnodostępne toalety. Osobne dla dziewcząt i dla chłopców. W sanitariatach z oknem i jedną kabiną należy stosować wentylację grawitacyjną lub mechaniczną, a w przypadku braku okien, wentylację grawitacyjną i mechaniczną. W szkole musi być zapewniona bieżąca zimna i ciepła woda przez cały rok, a sanitariaty należy wyposażyć w dostateczną ilość środków higieny osobistej. W skład budynków szkoły powinien wchodzić blok sportowy, połączony łącznikiem z głównym budynkiem, składający się z sali lub sal sportowych i pomieszczeń pomocniczych: rozbieralni, natryskowni, ustępów, przechowalni sprzętu sportowego i gimnastycznego. Pomieszczenia muszą być wyposażone w sprawne urządzenia. Powierzchnia podłogi powinna być gładka, antypoślizgowa, bez ubytków. Okna w sali gimnastycznej należy zabezpieczyć, punkty świetlne muszą posiadać osłony, drabinki powinny być zamontowane stabilnie, a grzejniki obudowane.

Bardzo ważne są również ciągi komunikacyjne, gdzie uczniowie przebywają podczas przerw. Podłogi nie mogą posiadać ubytków. Trakty komunikacyjne muszą być wolne, kontakty świetlne prawidłowo zamontowane, nieuszkodzone, a grzejniki obudowane za pomocą osłon drewnianych. Wszystkie pomieszczenia w okresie przerwy wakacyjnej powinny być przygotowane do rozpoczęcia nowego roku szkolnego, a prace remontowe

i porządkowe zakończone przed rozpoczęciem roku szkolnego, sale lekcyjne wyposażone w odpowiedni sprzęt szkolny oraz pomoce dydaktyczne. W tym celu, przed rozpoczęciem nowego roku szkolnego, pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Świdnicy dokonują oceny przygotowania szkół do nowego roku szkolnego. Zapewnienie sprzyjającego zdrowiu środowiska nauczania, stanowi istotę przygotowania placówek przed rozpoczęciem nauki, aby mogła ona odbywać się w warunkach bezpiecznych i higienicznych.

Opracowała: Halina Mądra, starszy asystent HDiM